

## Streszczenie rozprawy doktorskiej

### pt. „Wydobywanie surowców mineralnych na Księżycu i innych ciałach niebieskich”

Rozprawa doktorska pt. „Wydobywanie surowców mineralnych na Księżycu i innych ciałach niebieskich” została poświęcona problematyce górnictwa kosmicznego. Podstawowym zadaniem badawczym była próba odpowiedzi na pytanie, czy prawo międzynarodowe publiczne w wystarczający sposób reguluje problematykę wydobywania surowców na Księżycu i innych ciałach niebieskich. Celem niniejszej pracy była więc przede wszystkim analiza i ocena obecnie obowiązujących norm prawa międzynarodowego publicznego pod kątem ich skuteczności w regulowaniu górnictwa kosmicznego.

Przedmiotowa rozprawa doktorska składa się z sześciu rozdziałów, wstępu, zakończenia, bibliografii i załącznika, w którym przedstawiono zakres przyjęcia przez państwa najważniejszych umów międzynarodowego prawa kosmicznego. Rozdział pierwszy ma charakter wprowadzający, w którym omówione zostały podstawowe zagadnienia i pojęcia dotyczące górnictwa kosmicznego. W rozdziale tym szeroko przedstawiono problematykę wydobywania surowców mineralnych na Księżycu i innych ciałach niebieskich, włączając w to aspekty techniczne i ekonomiczne górnictwa kosmicznego. Szczególny nacisk został położony na analizę dotychczasowych aktywności państw w kontekście działalności górniczej na Księżycu i innych ciałach niebieskich.

W rozdziale drugim określono ramy prawne górnictwa kosmicznego. Omówiono w nim uregulowania mogące mieć zastosowanie do górnictwa kosmicznego, w tym przede wszystkim przeanalizowano obecnie obowiązujące normy międzynarodowego prawa kosmicznego. Analiza ta została uzupełniona o rozważania dotyczące norm prawa wewnętrznego państw prowadzących aktywną działalność kosmiczną w kontekście górnictwa kosmicznego. Badanie to miało na celu wskazanie poziomu szczegółowości unormowań prawnych dotyczących górnictwa kosmicznego na arenie międzynarodowej oraz ocenę, czy społeczność międzynarodowa uznaje obecnie obowiązujące normy prawa międzynarodowego publicznego za wystarczające do regulowania kwestii związanych z wydobywaniem surowców mineralnych na Księżycu i innych ciałach niebieskich.

Rozdział trzeci został poświęcony analizie statusu przestrzeni kosmicznej. Przedstawiono w nim pojęcie przestrzeni kosmicznej oraz przeanalizowano możliwość zastosowania koncepcji *res nullius*, *res communis* oraz koncepcji wspólnego dziedzictwa ludzkości do przestrzeni kosmicznej. Analiza ta została dokonana w oparciu o tradycje i doktrynę prawną wypracowaną na potrzeby innych terytoriów wspólnych, w tym w szczególności Antarktyki i morza otwartego.

W rozdziale czwartym przybliżono problematykę statusu prawnego zasobów mineralnych w przestrzeni kosmicznej. Szczególny nacisk położono na pojęcie ciała niebieskiego w międzynarodowym prawie kosmicznym oraz dopuszczalność nabywania prawa własności do zasobów pozyskanych na Księżycu i innych ciałach niebieskich.

Rozdział piąty zawiera analizę sposobu zarządzania terytoriami wspólnymi. Badania przedstawione w tym rozdziale miały na celu przede wszystkim odpowiedź na pytanie w jaki

sposób uregulowane jest wydobywanie surowców mineralnych na innych terytoriach wspólnym. Do analizy wybrano systemy prawne regulujące eksploatację obszarów Antarktyki, dna morskiego oraz orbity geostacjonarnej.

Rozdział szósty dotyczy natomiast odpowiedzialności międzynarodowej za działania związane z wydobywaniem surowców mineralnych na Księżycu i innych ciałach niebieskich. Analiza unormowań prawnych obejmuje w szczególności problematykę zakresu podmiotowego i przedmiotowego norm międzynarodowego prawa kosmicznego dotyczących odpowiedzialności za działania w przestrzeni kosmicznej, w tym na Księżycu i innych ciałach niebieskich. Badania objęły również sposoby dochodzenia roszczeń odszkodowawczych.

Praca zwieńczona jest zakończeniem, w której przedstawione są wyniki przeprowadzonych badań oraz rekomendacje *de lege ferenda* unormowań problematyki wydobywania surowców mineralnych na Księżycu i innych ciałach niebieskich.